

TAK TROCHU JINAK – ÚVOD	5
<i>Předmluva (5) Evropa, hory, moře, sucho a patria chica – krátká poznámka o geografických a klimatických podmínkách a jejich vlivu na dějiny Španělska (12)</i>	
1. KDYŽ SE JEŠTĚ NEPSALO – PRAVĚK VE ŠPANĚLSKU	18
2. IBEROVÉ, KELTOVÉ A VŠICHNI TI DALŠÍ – PRVNÍ CIVILIZACE NA PYRENEJSKÉM POLOOSTROVĚ	22
3. VSTUP MEZI VYVOLENÉ – ŘÍMSKÁ HISPÁNIE.....	28
<i>Na konci světa (28) Keltiberský bohlav (31) Viriathus, Sertorius, Pompeius, Caesar a válčení na severu (33) Romanizace a administrace (35) Urbanizace (39) Doly, peníze, zemědělci (42) Zlaté časy (44) Příchod křesťanství (46) Úpadek (47)</i>	
4. GERMÁNSKÉ INTERMEZZO – VIZIGÓTI A ŠPANĚLSKO	50
<i>Germáni v pozdní antice či raném středověku (50) Přátelé Vizigóti (52) Od segregace k integraci (55) Expanze a nestabilita (58) Od chaosu k agónii (59) Jak se žilo a hospodařilo v toledském království (62) Kultura a jazyk (65) Bilance, odkaz a jedna zajímavá polemika (66)</i>	
5. MY A ONI – ŠPANĚLSKÝ STŘEDOVĚK	69
<i>Al-Andalus (70) Islám útočí (70) Hispánci, Gótové a Židé tváří v tvář džihádu (73) Omájovci a jejich emirát (77) Vládce věřících (80) Al-Hakam a Al-Mansúr – vrchol a pád (82) Lesk a bída taifských království (85) Almorávidé, Almohadé – marné pokusy o resuscitaci Al-Andalus (87) Granadský epilog (90) Země, kde neznají hlad – společnost a ekonomika Al-Andalus (92) Maurové v nás – věda, vzdělání a technika v Al-Andalus (95) V říši arabesek – umění hispánského islámu (99) Spory o Al-Andalus a jedna lingvistická poznámka na závěr (101)</i>	
<i>Křesťanská království (103) Reconquista (103) Repoblación a extremaduras (109) Křesťané na severu (112) Pyrenejská dobrodružství (128) Feudalismus po španělsku – nástup a proměny středověké monarchie za Pyrenejemi (139) Špatná léta – krize pozdního středověku (143) Konec smíru – od limitovaně multikulturního Španělska k vyhánění a inkvizici (148) Ve znamení kříže – středověká církev, kultura, umění a vzdělanost v křesťanském Španělsku (152) Poznámka heuristická (161)</i>	
6. ISABELA A FERDINAND – SVĚTLA A STÍNY JEDNÉ VELKÉ DOBY	163
<i>Oni dva a jejich svět (163) Pouť až na vrchol (165) Poslední bitva reconquisty (167) Na východ západní cestou (169) Války a sňatky (170)</i>	

Intolerance, inkvizice, perzekuce (173) *Kastilské peripetie a anexe Navarry* (180) *Odkaz jha a šípů* (182) *Renesance po španělsku* (185)

7. PLUS ULTRA – ŠPANĚLSKO SVĚTOVOU SUPERVELMOCÍ 190

Karel a svět (191) *Z Flander do Španělska* (191) *Rebelie a trestání* (193) *Imperator mundi* (196) *Karlovi muži v Novém světě* (199) *Nepříliš radostné bilancování* (201) *Zlato a dluhy* (202) *Počátky Zlatého věku – kultura Karlových časů* (203) *Tovaryši Ježíšovi* (207)

Filip a Španělsko (207) *Karlův dědic* (207) *Válečník* (209) *Postrach Holanďanů* (213) *Hospodář* (215) *Budovatel monarchie a impéria* (216) *Portugalský král a filipínský panovník* (218) *Katolík bez přívlastků* (219) *Protagonista černé legendy* (220) *El Escorial, El Greco a další vrcholy Zlatého věku – kultura za Filipových časů* (222)

8. CESTOU NA DNO – „MALÍ“ HABSBUROVÉ A 17. STOLETÍ 226

Slabí králové a jejich silní validos (226) *Panovník se jmenuje Lerma* (227) *Král Planeta, nejmocnější z validos a velká krize roku 1640* (230) *Očarovaný Karel* (235) *Velká krize z poněkud obecnějšího hlediska* (237) *Španělské válčení v 17. století* (240) *Společnost pověr, toreadorů, chudoby a demografické krize* (243) *Život je sen – baroko, kultura, velikáni* (245)

9. REVOLUCE SHORA – BOURBONI A OSVÍCENSTVÍ V 18. STOLETÍ 253

Válka o španělské dědictví (253) *Účtování s Filipem* (258) *Ferdinand a Ensenada* (261) *Nejlepší starosta Madridu* (264) *Když se řekne osvícenství* (268) *Reformy, reformy a zase reformy* (270) *Pomalou parou vpřed – demografie, společnost, ekonomika, obchod, Amerika* (276) *Balancování – bourbonské války a diplomacie* (281) *Akademie, kam se podíváš – kultura, věda a umění v časech osvícených* (284)

10. DOBA Z KLOUBŮ VYMKNUTÁ – REVOLUCE, VÁLKA, KONSTITUCE ... 291

Karel IV., Godoy a zoufalé kormidlování v bouři (291) *La petite guerre* (296) *Nepochopený Josef a los afrancesados* (301) *Revoluce, kontrarevoluce, parlament a ústava* (303) *Hrůzy války* (309)

11. VYTOUŽENÝ FERDINAND A LOUČENÍ SE STARÝM REŽIMEM 311

Pan absolutista přichází (311) *Tři roky s liberalismem* (313) *Konec impéria* (315) *Synové svatého Ludvíka a derniéra starého režimu* (316) *Nové Španělsko a nová Evropa* (320) *Los caciques – mafie za Pyrenejemi* (321) *Romantismus po španělsku* (324)

12. GENERÁLOVÉ JEJÍHO VELIČENSTVA – ISABELSKÉ ŠPANĚLSKO 327

Marie Kristina mezi mečem a zdí (327) *Střet civilizací* (332) *Politici v uniformách* (340) *Královna nešťastného osudu* (343) *Po všech stránkách umírněná dekáda* (345) *Pokrokářské interludium* (349) *Generál O'Donnell – liberální konzervatívec a konzervativní liberál* (353) *Na obzoru revoluce* (359)

- 13. REVOLUCE, REPUBLIKA, RESTAURACE A JINÉ PŘÍHODY** 362
Osmášedesátý (362) Revoluční tanečky (363) Macarroni I. (366) Nešťastná republika (368) Ještě jednou karlisté (374) Restaurace (377) Plusy a minusy revolučního období (378)
- 14. PONĚKUD FALEŠNÁ IDYLA – ŠPANĚLSKO V ČASECH RESTAURAČNÍCH** 379
Pán z Malagy a jeho „Systém“ (379) Dobrý král Alfons XII. a jeho žena (384) Osmadevadesátý (385) Jeden krok vpřed a jeden a půl vzad – španělská ekonomika v 19. století (390) Jak se rodí buržoazie – španělská společnost v 19. století (396) Realismus, modernismus a Carmen – španělská kultura ve druhé polovině 19. století (399)
- 15. ŠPANĚLSKO HLEDÁ LÉKAŘE – OD KATASTROFY 1898 DO NÁSTUPU RIVEROVY DIKTATURY** 402
Zpytování svědomí, regenerační horečka a Generace 98 (402) Rozklad režimu a Alfons XIII. (405) Velmi specifická demokracie (407) Pokusy o nemožné (410) Odbočka proletářská – anarchismus a socialismus, nová náboženství chudých (415) Hra na modernitu – španělská společnost, ekonomika, věda a technika v první třetině 20. století (422) Návrat vojáků, marocké peklo a Tragický týden (429) Velká válka a velká revoluce (433) Odpočítávání konce (437)
- 16. DOBRÝ ČLOVĚK PRIMO DE RIVERA** 441
Převrat (441) Epolety vládnou (445) Direktori v civilu (447) Odcházení (449) Poslední rok krále Alfonse (452)
- 17. JAK UMÍRÁ SEN – DRUHÁ REPUBLIKA** 455
Krásná dívka a příliš mnoho euforie (455) Začátky (456) Azaňovo dvouletí (460) Pravicové dvouletí a Rudý říjen (469) Jaro, léto, válka (475) Sečteno a podtrženo (480)
- 18. ZA BOHA A ZA ŠPANĚLSKO – ŠPANĚLSKÁ OBČANSKÁ VÁLKA** 483
Rozbuška (483) Povstání (483) Několik válek v jedné (487) Republika a revoluce (488) Povstalecké Španělsko a malý velký muž z Galicie (494) Teror (497) Bitvy, vítězství, porážky (500) Mezinárodní konflikt (505) Tragédie s odstupem (507)
- 19. VĚK STŘÍBRNÝ – KULTURA PRVNÍ TŘETINY 20. STOLETÍ** 510
- 20. CAUDILLO Z BOŽÍ VŮLE – FRANKOVA DIKTATURA** 514
Generalisimův mír (514) Politika je On (517) Režimní rodiny (520) Caudillo a církev (522) Diktatura krok za krokem (525) Od krachu k zázraku a potom zase o krok zpátky – frankistická ekonomika (531) Rurální exodus a špatně rozvinutá společnost (536) Přirozený talent – zahraniční politika frankismu (538) Opozice (541) Jak se žilo

ve Frankově Novém Španělsku – velké změny uprostřed nehybnosti (544)
Kulturní kolaps a pozvolné zmrtvýchvstání (547) *Rozprava o diktatuře* (553)

21. JAK SE DĚLÁ DEMOKRACIE – TRANSFORMACE

NA ŠPANĚLSKÝ ZPŮSOB. 557

Umírání (558) *Spiklenci demokracie* (560) *První volby a první kroky demokratické vlády* (565) *Ústava pro všechny* (570) *Cesta autobusem a jeden puč na závěr* (571) *Debata o transformaci* (577)

22. SOCIALISTICKÉ ŠPANĚLSKO, S JEDNOU PAUZOU JMÉNEM AZNAR . . 581

Viva Felipe (581) *Zklamávání* (587) *Vysvědčení: dvě méně* (590) *Aznarových osm let a jedno hrozné březnové ráno* (590) *Lidovecké skóre* (594) *Kapitán pro dobré počasí* (595)

23. ŠPANĚLSKO NA HRANICI MEZI HISTORIÍ A PŘÍTOMNOSTÍ 601

Velká krize, lidovci a spousta rozhořčených (601) *Návrat levice a multikrize po Španělsku* (611) *Už žádné cikánky a toreadoři – španělské proměny a přítomnost* (622) *Velký vzmach – kultura a umění posledních čtyřiceti let* (632) *Historie historií – konec kruhu* (634)

24. STRUČNÝ NÁSTIN ČESKO-ŠPANĚLSKÝCH VZTAHŮ 636

První půltisíciletí (636) *Zlatý věk* (637) *Od mírného nezájmu až po první hispanisty* (642) *Československá první republika a Španělsko* (645) *Od roku 1945 do současnosti* (648) *Obchody a investice* (650) *Umění, překlady, hispanistika – školství i věda, historiografie* (652)

Dodatky 655

Chronologický přehled významných událostí. 657

Dynastické přehledy, panovníci, prezidenti, předsedové vlád 676

Bibliografie knih o španělských dějinách. 687

Seznam a zdroje obrazového doprovodu. 706

Rejstřík 707